

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2 stycznia 1976 r.

w sprawie przyznawania i wypłaty odszkodowań przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą więzienną.

Na podstawie art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1959 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 1975 r. Nr 42, poz. 218) oraz art. 14 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 53, poz. 345) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przepisy rozporządzenia stosuje się do funkcjonariuszy Służby Więziennej i członków ich rodzin przy ustalaniu prawa i wypłacie odszkodowań określonych w ustawie z dnia 16 grudnia 1972 r. o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 53, poz. 345), zwanej dalej „ustawą”.

2. Przez użyte w dalszych przepisach rozporządzenia określenie „funkcjonariusz” należy rozumieć funkcjonariusza Służby Więziennej.

§ 2. 1. Organami właściwymi do ustalania prawa do odszkodowania i jego wysokości są:

- 1) Dyrektor Centralnego Zarządu Zakładów Karnych Ministerstwa Sprawiedliwości w stosunku do:
 - a) funkcjonariuszy pełniących służbę w tym Zarządzie,
 - b) funkcjonariuszy zajmujących stanowiska służbowe dyrektorów okręgowych zarządów zakładów karnych, dyrektorów i komendantów szkół i ośrodków szkolenia Służby Więziennej oraz ich zastępców,
 - c) funkcjonariuszy nie wymienionych w pkt 2 i 3,
 - d) członków rodzin osób wymienionych pod lit. a)–c),
- 2) dyrektorzy okręgowych zarządów zakładów karnych — w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w podległych im jednostkach organizacyjnych i do członków ich rodzin,
- 3) dyrektorzy i komendanci szkół i ośrodków szkolenia Służby Więziennej — w stosunku do podległych im funkcjonariuszy i członków ich rodzin.

2. Organy wymienione w ust. 1 są w sprawach określonych w tym ustępie organami I instancji.

3. Dyrektor Centralnego Zarządu Zakładów Karnych jest organem upoważnionym do przyznania:

- 1) odszkodowania wyższego niż określone w art. 5 i 6 ustawy — funkcjonariuszowi albo członkowi rodziny zmarłego funkcjonariusza,
- 2) odszkodowania w granicach określonych w art. 6 ustawy — członkowi rodziny zmarłego funkcjonariusza, nie spełniającego warunków wymaganych do uzyskania renty rodzinnej, albo innej osobie bliskiej,
- 3) odszkodowania w wysokości określonej w art. 6 ustawy — członkom rodziny funkcjonariusza, który zagiął w czasie pełnienia służby.

§ 3. 1. Organ I instancji wszczyna postępowanie w sprawie ustalenia prawa do odszkodowania:

- 1) z urzędu, jeżeli:
 - a) w czasie pełnienia służby nastąpiła śmierć funkcjonariusza,

- b) funkcjonariusz doznał uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku lub choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby, a uszczerbek ten został ustalony orzeczeniem komisji lekarskiej służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,

2) na wniosek funkcjonariusza, jeżeli:

- a) uszczerbek na zdrowiu wskutek wypadku lub choroby wystąpił po zwolnieniu ze służby,
- b) ulegną pogorszeniu następstwa wypadku lub choroby,

3) na wniosek członka rodziny funkcjonariusza, jeżeli śmierć funkcjonariusza wskutek wypadku lub choroby nastąpiła po zwolnieniu ze służby.

2. Jeżeli wniosek funkcjonariusza lub członka jego rodziny o przyznanie odszkodowania wpłynie do niewłaściwego organu, organ ten jest obowiązany przestać wniosek niezwłocznie do organu I instancji.

§ 4. 1. Kierownicy jednostek, którzy powołują zespoły powypadkowe w celu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, jakiemu uległ funkcjonariusz, niezwłocznie po otrzymaniu zatwierdzonego protokołu powypadkowego przesyłają jeden egzemplarz tego protokołu właściwemu organowi I instancji, a kierownicy jednostek, w których funkcjonariusze pełnią służbę, przesyłają temu organowi zaświadczenie o wysokości uposażenia funkcjonariusza.

2. W razie śmierci funkcjonariusza kierownik jednostki, w której funkcjonariusz ten pełnił służbę, zawiadamia właściwy organ I instancji o stanie rodzinnym zmarłego, wymieniając imiona, nazwiska, daty urodzenia oraz miejsca zamieszkania członków rodziny, którzy pozostawali na utrzymaniu funkcjonariusza.

§ 5. 1. Organ I instancji niezwłocznie po otrzymaniu niezbędnych dokumentów wszczyna postępowanie w celu ustalenia, czy funkcjonariusz lub członek jego rodziny uprawniony jest do odszkodowania.

2. W razie złożenia wniosku o przyznanie odszkodowania przez członka rodziny zmarłego funkcjonariusza organ I instancji jest obowiązany ustalić, czy oprócz tej osoby nie ma jeszcze innych członków rodziny zmarłego, uprawnionych do odszkodowania.

3. W razie złożenia wniosku o przyznanie odszkodowania przez funkcjonariusza, który nie był badany przez komisję lekarską służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, organ I instancji kieruje tego funkcjonariusza do właściwej komisji lekarskiej w celu wydania orzeczenia o stopniu trwałego uszczerbku na zdrowiu.

4. W razie gdy o odszkodowanie występuje członek rodziny zmarłego funkcjonariusza, a komisja lekarska służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nie wydała orzeczenia o związku śmierci ze służbą, organ I instancji zwraca się do właściwej komisji lekarskiej o ustalenie, czy śmierć funkcjonariusza pozostaje w związku ze służbą.

§ 6. 1. Organ I instancji bada i ocenia całokształt sprawy na podstawie zebranych w sprawie dowodów.

2. W razie rozbieżności między dowodami albo w razie wątpliwości co do zgodności dowodów ze stanem faktycznym, ich wiarygodności lub autentyczności przeprowadza się postępowanie wyjaśniające.

§ 7. 1. Prawo do odszkodowania należnego funkcjonariuszowi oraz wysokość tego odszkodowania ustala się na podstawie:

- 1) protokołu powypadkowego albo orzeczenia komisji lekarskiej służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych stwierdzającego, że choroba funkcjonariusza jest taka, z której tytułu przysługuje odszkodowanie,
- 2) orzeczenia komisji lekarskiej służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych ustalającego w procentach stopień uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza wskutek wypadku lub choroby,
- 3) zaświadczenia stwierdzającego wysokość uposażenia funkcjonariusza.

2. Za podstawę ustalenia wysokości odszkodowania przyjmuje się uposażenie obliczone według stawek obowiązujących w miesiącu, w którym funkcjonariusz uległ wypadkowi powodującemu uszczerbek na zdrowiu albo w którym ustalono uszczerbek na zdrowiu wskutek choroby, nie później jednak niż w miesiącu zwolnienia funkcjonariusza ze służby.

§ 8. 1. Prawo do odszkodowania należnego małżonkowi zmarłego funkcjonariusza ustala się na podstawie:

- 1) protokołu powypadkowego,
- 2) orzeczenia komisji lekarskiej służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych stwierdzającego związek śmierci funkcjonariusza ze służbą wskutek wypadku lub choroby, z których tytułu przysługuje odszkodowanie,
- 3) wyciągu z aktu małżeństwa,
- 4) oświadczenia stwierdzającego pozostawanie we wspólności małżeńskiej z funkcjonariuszem w dniu jego śmierci.

2. Prawo do odszkodowania należnego pozostałym członkom rodziny funkcjonariusza ustala się na podstawie dokumentów wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz zaświadczenia właściwego organu emerytalnego stwierdzającego spełnianie przez te osoby warunków do uzyskania renty rodzinnej po zmarłym funkcjonariuszu.

3. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania należnego małżonkowi lub dzieciom, które są sierotami zupełnymi, stosuje się odpowiednio przepisy § 7 ust. 1 pkt 3 i ust. 2.

§ 9. 1. Prawo do odszkodowania za szkody poniesione wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia w związku z wypadkiem przedmiotów osobistego użytku i wysokość tego odszkodowania ustala się na podstawie:

- 1) protokołu powypadkowego,
- 2) innych dowodów zebranych przez organy Służby Więziennej lub przedstawionych przez osobę uprawnioną do odszkodowania.

2. W razie utraty lub całkowitego zniszczenia przedmiotów osobistego użytku odszkodowanie ustala się według ceny zakupu obowiązującej w czasie ustalania odszkodowania z uwzględnieniem stopnia zużycia przedmiotów.

3. W razie uszkodzenia przedmiotów osobistego użytku odszkodowanie stanowi równowartość przywrócenia ich do stanu sprzed wypadku. Jeżeli jednak stopień uszkodzenia jest znaczny albo koszty naprawy przekraczałyby wartość uszkodzonego przedmiotu, wypłaca się odszkodowanie w wysokości określonej w ust. 2.

§ 10. 1. Decyzję w sprawie odszkodowania organ I instancji wydaje niezwłocznie po zebraniu wszystkich niezbędnych dowodów, a najpóźniej w ciągu 7 dni od ich zebrania.

2. Decyzja powinna zawierać podstawę prawną rozstrzygnięcia, a ponadto:

- 1) w decyzji o przyznaniu odszkodowania należy określić:
 - a) wysokość jednorazowego odszkodowania pieniężnego i sposób jego obliczenia,
 - b) wysokość odszkodowania przysługującego każdemu z uprawnionych członków rodziny zmarłego funkcjonariusza, jeżeli uprawnione do odszkodowania są co najmniej dwie osoby,
 - c) wysokość odszkodowania przyznanego za szkody poniesione wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia w związku z wypadkiem przedmiotów osobistego użytku, jeżeli odszkodowanie takie jest równocześnie przyznawane,
- 2) w decyzji o odmowie przyznania odszkodowania należy podać przyczyny odmowy,
- 3) w każdej decyzji należy zamieścić pouczenie o prawie wniesienia odwołania, ze wskazaniem terminu do jego wniesienia i organu właściwego do rozpatrzenia odwołania.

§ 11. 1. Decyzję doręcza się osobom, których ona dotyczy.

2. Równocześnie z wydaniem decyzji o przyznaniu odszkodowania dokonuje się wypłaty tego odszkodowania.

§ 12. 1. Od decyzji organu I instancji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zainteresowany może wnieść odwołanie do:

- 1) Ministra Sprawiedliwości — w razie wydania decyzji przez Dyrektora Centralnego Zarządu Zakładów Karnych,
- 2) Dyrektora Centralnego Zarządu Zakładów Karnych — w razie wydania decyzji przez organy określone w § 2 ust. 1 pkt 2 i 3.

2. Organy wymienione w ust. 1 są w sprawach określonych w tym ustępie organami II instancji.

3. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem organu I instancji.

4. W uzasadnionych wypadkach można rozpatrzyć odwołanie wniesione po terminie, o którym mowa w ust. 1, jeżeli opóźnienie jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami i nie jest nadmierne.

5. Organ I instancji obowiązany jest w ciągu 7 dni od otrzymania odwołania przekazać je wraz z aktami sprawy organowi II instancji, ustosunkowując się do zarzutów zawartych w odwołaniu. Jeżeli jednak organ I instancji uzna, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie, może zmienić swoją decyzję w całości lub w części.

§ 13. Organ II instancji po rozpatrzeniu odwołania, najpóźniej w ciągu 14 dni od jego otrzymania, wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo zmienia ją w całości lub w części. Decyzja ta powinna zawierać pouczenie o prawie i trybie wniesienia odwołania do właściwego okręgowego sądu pracy i ubezpieczeń społecznych — ze wskazaniem terminu do jej wniesienia i sądu właściwego do rozpatrzenia.

§ 14. 1. Jeżeli po zebraniu wszystkich niezbędnych dokumentów organ I instancji (§ 2 ust. 1 pkt 2 i 3) uzna, że zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające przyznanie jednorazowego odszkodowania pieniężnego w kwocie wyższej niż określona w art. 5 lub 6 ustawy albo jest uzasad-

nione przyznanie takiego odszkodowania członkom rodziny zmarłego funkcjonariusza nie spełniającym wymaganych warunków lub innej osobie bliskiej albo członkom rodziny funkcjonariusza, który zaginął w czasie odbywania służby — przed wydaniem decyzji przedstawia sprawę wraz ze swoją opinią organowi wymienionemu w § 2 ust. 3.

2. W razie niepodjęcia decyzji w trybie przewidzianym w ust. 1 akta sprawy zwraca się organowi I instancji, który wydaje decyzję w ciągu 7 dni po otrzymaniu akt.

§ 15. Wnioski o odszkodowanie z tytułu wypadków lub z tytułu chorób, które spowodowały uszczerbek na

zdrowiu albo śmierć funkcjonariusza przed wejściem w życie rozporządzenia, podlegają rozpatrzeniu według przepisów dotychczasowych.

§ 16. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 października 1960 r. w sprawie zasad i trybu wypłaty odszkodowań dla członków rodzin funkcjonariuszów Służby Więziennej (Dz. U. z 1960 r. Nr 47, poz. 286 i z 1972 r. Nr 33, poz. 228).

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: W. Berutowicz